

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون مطبوعات

و آئین نامه اجرایی آن

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی

قانون مطبوعات

مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲ و اصلاحات بعدی آن

و آئین نامه اجرایی آن

مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷ و اصلاحات بعدی آن

به اهتمام: مرتضی محبی

دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها

۱۳۸۵

فهرست

قانون مطبوعات

۳	فصل اول - تعریف مطبوعات
۴	فصل دوم - رسالت مطبوعات
۴	فصل سوم - حقوق مطبوعات
۵	فصل چهارم - حدود مطبوعات
۶	فصل پنجم - شرایط متقاضی و مراحل صدور پروانه
۱۱	فصل ششم - جرائم
۱۴	فصل هفتم - هیأت منصفه مطبوعات
۱۶	فصل هشتم - موارد متفرقه

آئین نامه اجرایی قانون مطبوعات

۱۷	فصل اول - تعریف و مشخصات مطبوعات
۱۸	فصل دوم - شرایط صدور پروانه و مجوز انتشار نشریه
۲۰	فصل سوم - تکالیف صاحبان پروانه و مدیران مسئول مطبوعات
۲۱	فصل چهارم - سایر مقررات
۲۳	پی نویس

قانون مطبوعات^۱

«ن والقلم و ما یسطرون... سوگند به قلم و آنچه می نویسند .»
«قرآن کریم»

نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند، مگر آنکه مخل به مبانی اسلام
یا حقوق عمومی باشند. تفصیل آنرا قانون معین میکند .
«قانون اساسی اصل ۲۴»

فصل اول - تعریف مطبوعات

ماده ۱ - مطبوعات در این قانون عبارتند از نشریاتی که بطور منظم با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف در
زمینه‌های گوناگون خبری، انتقادی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، کشاورزی، فرهنگی، دینی، علمی، فنی،
نظامی، هنری، ورزشی و نظایر اینها منتشر میشوند .

تبصره ۱ - انتشار فوق‌العاده اختصاص به نشریه‌ای دارد که بطور مرتب انتشار مییابد .

تبصره ۲ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) نشریه‌ای که بدون اخذ پروانه از هیأت نظارت بر مطبوعات منتشر گردد
از شمول قانون مطبوعات خارج بوده و تابع قوانین عمومی است .

تبصره ۳ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) کلیه نشریات الکترونیکی مشمول مواد این قانون است .

فصل دوم - رسالت مطبوعات

- ماده ۲ - رسالتی که مطبوعات در نظام جمهوری اسلامی برعهده دارد، عبارتست از :
- الف - روشن ساختن افکار عمومی و بالابردن سطح معلومات و دانش مردم در یک یا چند زمینه مورد اشاره در ماده ۱ .
- ب - پیشبرد اهدافی که در قانون اساسی جمهوری اسلامی بیان شده است .
- ج - تلاش برای نفی مرزبندیهای کاذب و تفرقه‌انگیز و قرار ندادن اقشار مختلف جامعه در مقابل یکدیگر، مانند دسته‌بندی مردم براساس نژاد، زبان، رسوم، سنن محلی و . . .
- د - مبارزه با مظاهر فرهنگ استعماری (اسراف، تبذیر، لغو، تجمل‌پرستی، اشاعه فحشاء و...) و ترویج و تبلیغ فرهنگ اصیل اسلامی و گسترش فضائل اخلاقی .
- ه - حفظ و تحکیم سیاست نه شرقی نه غربی .
- تبصره - هر یک از مطبوعات باید حداقل در تحقق یکی از موارد فوق‌الذکر سهمیم و با موارد دیگر به هیچ‌وجه در تضاد نبوده و در مسیر جمهوری اسلامی باشد .

فصل سوم - حقوق مطبوعات

- ماده ۳ - مطبوعات حق دارند نظرات، انتقادات سازنده، پیشنهادهای، توضیحات مردم و مسئولین را با رعایت موازین اسلامی و مصالح جامعه درج و به اطلاع عموم برسانند .
- تبصره - انتقاد سازنده مشروط به دارا بودن منطق و استدلال و پرهیز از توهین، تحقیر و تخریب میباشد .
- ماده ۴ - هیچ مقام دولتی و غیردولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله‌ای درصدد اعمال فشار بر مطبوعات برآید و یا به سانسور و کنترل نشریات مبادرت کند .
- ماده ۵ - کسب و انتشار اخبار داخلی و خارجی که بمنظور افزایش آگاهی عمومی و حفظ مصالح جامعه باشد با رعایت این قانون حق قانونی مطبوعات است .
- تبصره ۱ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) متخلف از مواد (۴) و (۵) به شرط داشتن شاکی به حکم دادگاه به انفصال خدمت از شش‌ماه تا دو سال و در صورت تکرار به انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم خواهد شد .

تبصره ۲ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) مصوبات شورای عالی امنیت ملی برای مطبوعات لازم‌الاتباع است. در صورت تخلف، دادگاه می‌تواند نشریه متخلف را موقتاً تا دو ماه توقیف و پرونده را خارج از نوبت رسیدگی نماید.

تبصره ۳ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) مطالب اختصاصی نشریات اگر به نام پدیدآورنده اثر (به نام اصلی یا مستعار) منتشر شود به نام او و در غیر این صورت به نام نشریه، مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان می‌باشد.

فصل چهارم - حدود مطبوعات

ماده ۶ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) نشریات جز در موارد اخلاص به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی که در این فصل مشخص میشوند آزادند:

۱. نشر مطالب الحادی و مخالف موازین اسلامی و ترویج مطالبی که به اساس جمهوری اسلامی لطمه وارد کند.
۲. اشاعه فحشاء و منکرات و انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی.
۳. تبلیغ و ترویج اسراف و تبذیر.
۴. ایجاد اختلاف مابین اقشار جامعه، بویژه از طریق طرح مسائل نژادی و قومی.
۵. تحریص و تشویق افراد و گروهها به ارتکاب اعمالی علیه امنیت، حیثیت و منافع جمهوری اسلامی ایران در داخل یا خارج.
۶. فاش نمودن و انتشار اسناد و دستورها و مسائل محرمانه، اسرار نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، نقشه و استحکامات نظامی، انتشار مذاکرات غیرعلنی مجلس شورای اسلامی و محاکم غیرعلنی دادگستری و تحقیقات مراجع قضائی بدون مجوز قانونی.
۷. اهانت به دین مبین اسلام و مقدسات آن و همچنین اهانت به مقام معظم رهبری و مراجع مسلم تقلید.
۸. افترا به مقامات، نهادها، ارگانها و هر یک از افراد کشور و توهین به اشخاص حقیقی و حقوقی که حرمت شرعی دارند، اگرچه از طریق انتشار عکس یا کاریکاتور باشد.
۹. سرقتهای ادبی و همچنین نقل مطالب از مطبوعات و احزاب و گروههای منحرف و مخالف اسلام (داخلی و خارجی) بنحوی که تبلیغ از آنها باشد. (حدود موارد فوق را آئیننامه مشخص میکند).

تبصره ۱ - سرقت ادبی عبارتست از نسبت دادن عمدی تمام یا بخش قابل توجهی از آثار و نوشته‌های دیگران به خود یا غیر ولو بصورت ترجمه^۲.

۱۰. (الحاقی ۱۳۷۷/۵/۲۱) - استفاده ابزاری از افراد (اعم از زن و مرد) در تصاویر و محتوی، تحقیر و

توهین به جنس زن، تبلیغ تشریفات و تجملات نامشروع و غیرقانونی .

۱۱. (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) - پخش شایعات و مطالب خلاف واقع و یا تحریف مطالب دیگران .

۱۲. (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) - انتشار مطلب علیه اصول قانون اساسی .

تبصره ۲ - (الحاقی ۱۳۷۷/۵/۲۱) متخلف از موارد مندرج در این ماده مستوجب مجازاتهای مقرر در ماده (۶۹۸) قانون مجازات اسلامی خواهد بود و در صورت اصرار مستوجب تشدید مجازات و لغو پروانه می‌باشد .

ماده ۷ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) موارد ذیل ممنوع و جرم محسوب می‌شود :

الف - چاپ و انتشار نشریه‌ای که پروانه برای آن صادر نشده و یا پروانه آن لغو گردیده و یا بدستور دادگاه بطور موقت یا دائم تعطیل گردیده است .

ب - انتشار نشریه بگونه‌ای که اکثر مطالب آن مغایر باشد با آنچه که متقاضی به نوع آن متعهد شده است .

ج - انتشار نشریه بنحوی که با نشریات موجود یا نشریاتی که بطور موقت یا دائم تعطیل شده‌اند از نظر نام، علامت و شکل اشتباه شود .

د - انتشار نشریه بدون ذکر نام صاحب امتیاز و مدیرمسئول و نشانی اداره نشریه و چاپخانه آن .

تبصره - مراکز نشر، چاپ، توزیع و فروش نشریات، مجاز به چاپ و انتشار و عرضه مطبوعات و نشریاتی که از سوی دادگاه صالح یا هیأت نظارت مغایر با اصول مندرج در این قانون تشخیص داده شود، نمی‌باشند^۳.

فصل پنجم - شرایط متقاضی و مراحل صدور پروانه

ماده ۸ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) انتشار نشریه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با سرمایه ایرانی و اخذ پروانه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آزاد است. استفاده نشریات از کمک خارجی مستقیم یا غیرمستقیم ممنوع و جرم محسوب می‌شود^۴.

تبصره ۱ - مطبوعاتی که از طرف سازمانهای آزادیبخش اسلامی کشورهای دیگر منتشر میشود میتواند با سرمایه و مسئولیت اشخاص غیرایرانی در چهارچوب قوانین مربوطه به خارجیان مقیم ایران و موافقت وزارتین ارشاد و امور خارجه منتشر شوند .

تبصره ۲ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) کمکهای اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی غیردولتی که با نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت امور خارجه دریافت گردد مشمول این ماده نخواهد بود .

تبصره ۳ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) واگذاری امتیاز نشریه به غیر اعم از قطعی، شرطی، اجاره و امثال آن ممنوع است و جرم محسوب می شود مگر در صورت درخواست کتبی صاحب امتیاز و تصویب هیأت نظارت .

ماده ۹ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰)

الف - شخص حقیقی متقاضی امتیاز باید دارای شرایط زیر باشد:

۱. تابعیت ایران .
۲. دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن .
۳. عدم حجر و ورشکستگی به تقلب و تقصیر .
۴. عدم اشتغال به فساد اخلاق و سابقه محکومیت کیفری براساس موازین اسلامی که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی باشد .
۵. داشتن صلاحیت علمی در حد لیسانس و یا پایان سطح در علوم حوزه‌ای به تشخیص هیأت نظارت موضوع ماده (۱۰) این قانون .
۶. پایبندی و التزام عملی به قانون اساسی .

ب - اشخاص حقوقی متقاضی امتیاز باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱. مراحل قانونی ثبت شخصیت حقوقی طی شده باشد و در اساسنامه و یا قانون تشکیل خود مجاز به انتشار نشریه باشد .
۲. زمینه فعالیت نشریه مرتبط با زمینه فعالیت شخص حقوقی بوده و محدوده جغرافیائی انتشار آن همان محدوده جغرافیائی شخصیت حقوقی باشد .

تبصره ۱ - متقاضی امتیاز نشریه موظف است خود یا شخص دیگری را بعنوان مدیرمسئول واجد شرایط مندرج در این ماده معرفی نماید .

تبصره ۲ - برای نشریات داخلی یک سازمان، مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی که فقط برای استفاده کارکنان منتشر و رایگان در اختیار آنان قرار میگیرد تنها اجازه وزارت ارشاد اسلامی با رعایت ماده ۲ این قانون کافی است .

تبصره ۳ - با یک پروانه نمیتوان بیش از یک نشریه منتشر کرد .

تبصره ۴ - صاحب امتیاز در قبال خطمشی کلی نشریه مسئول است و مسئولیت یکایک مطالبی که در نشریه به چاپ میرسد و دیگر امور در رابطه با نشریه بعهده مدیرمسئول خواهد بود.

تبصره ۵ - نخست وزیران، وزیران، استانداران، امرای ارتش و شهربانی، ژاندارمری، رؤسای سازمانهای دولتی، مدیران عامل و رؤسای هیأت مدیره شرکتها و بانکهای دولتی و کلیه شرکتها و مؤسساتی که شمول حکم در مورد آن مستلزم ذکر نام است، نمایندگان مجلسین، سفرا، فرمانداران، شهرداران، رؤسای انجمنهای شهر و شهرستان تهران و مراکز استانها، اعضای ساواک، رؤسای دفاتر رستخیز در تهران و مراکز استانها و شهرستانها و وابستگان به رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در مشاغل مذکور بوده و همچنین کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو تلویزیون یا سخنرانی در اجتماعات خدمتگذار تبلیغاتی رژیم گذشته بوده اند، از انتشار نشریه و هرگونه فعالیت مطبوعاتی محرومند.

تبصره ۶ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) هیأت نظارت موظف است جهت بررسی صلاحیت متقاضی و مدیرمسئول از مراجع ذیصلاح (وزارت اطلاعات و دادگستری و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران) استعلام نمایند. مراجع مذکور موظفند حداکثر تا دو ماه نظر خود را همراه مستندات و مدارک معتبر به هیأت نظارت اعلام نمایند. در صورت عدم پاسخ از سوی مراجع مذکور و فقدان دلیل دیگر صلاحیت آنان تأیید شده تلقی می گردد.

تبصره ۷ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) مسئولیت مقالات و مطالبی که در نشریه منتشر می شود به عهده مدیرمسئول است ولی این مسئولیت نافی مسئولیت نویسنده و سایر اشخاصی که در ارتکاب جرم دخالت داشته باشند نخواهد بود.

تبصره ۸ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) اعضاء و هواداران گروههای ضدانقلاب و یا گروههای غیرقانونی و محکومین دادگاههای انقلاب اسلامی که به جرم اعمال ضدانقلابی و یا علیه امنیت داخلی و خارجی محکومیت یافته اند و همچنین کسانی که علیه نظام جمهوری اسلامی ایران فعالیت و یا تبلیغ می کنند حق هیچگونه فعالیت مطبوعاتی و قبول سمت در نشریات را ندارند.

ماده ۱۰ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) اعضاء هیأت نظارت بر مطبوعات که از افراد مسلمان و صاحب صلاحیت علمی و اخلاقی لازم و مؤمن به انقلاب اسلامی می باشند عبارتند از:

- الف - یکی از قضات به انتخاب رئیس قوه قضائیه .
- ب - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تام الاختیار وی.
- ج - یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس .
- د - یکی از اساتید دانشگاه به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی .
- ه - یکی از مدیران مسئول مطبوعات به انتخاب آنان .
- و - یکی از اساتید حوزه علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم .

- ز - یکی از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی به انتخاب آن شورا .
- تبصره ۱ -** این هیأت ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون در دور اول و در دوره‌های بعد ظرف یکماه قبل از اتمام مدت مقرر برای مدت دوسال بدعوت وزیر ارشاد اسلامی تشکیل میشود .
- تبصره ۲ -** تصمیمات هیأت نظارت قطعی است، این امر مانع شکایت و اقامه دعوی افراد ذی‌نفع در محاکم نخواهد بود.
- تبصره ۳ -** دبیرخانه هیأت نظارت با امکانات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می‌شود و زیر نظر آن هیأت انجام وظیفه می‌نماید.^۶
- تبصره ۴ -** (الحاقی ۱/۴/۱۳۶۵) وزارت ارشاد اسلامی مسئول دعوت و برگزاری جلسه انتخابات موضوع بند «ا» این ماده است و مرجع تشخیص صلاحیت نامزدهای انتخابات مزبور براساس شرایط مندرج در صدر این ماده هیأت سه نفری مرکب از افراد بندهای الف و ب و ج میباشد .
- تبصره ۵ -** (الحاقی ۱/۳۰/۱۳۷۹) وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ریاست هیأت نظارت بر مطبوعات را برعهده خواهد داشت و پاسخگوی عملکرد هیأت مذکور در مجلس و دیگر مراجع ذی‌صلاح خواهد بود .
- ماده ۱۱ -** رسیدگی به درخواست صدور پروانه و تشخیص صلاحیت متقاضی و مدیرمسئول بعهده هیأت نظارت بر مطبوعات است .
- تبصره -** (الحاقی ۱/۳۰/۱۳۷۹) در صورتی که صاحب پروانه یکی از شرایط مقرر در ماده (۹) این قانون را فاقد شود، به تشخیص هیأت نظارت مقرر در ماده (۱۰) و با رعایت تبصره‌های آن پروانه نشریه لغو می‌شود .
- ماده ۱۲ -** (اصلاحی ۱/۳۰/۱۳۷۹) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است تخلف نشریات را رأساً یا به تقاضای حداقل دو نفر از اعضای هیأت نظارت ظرف مدت یک ماه مورد بررسی قرار داده و در صورت لزوم به‌طور مستقیم و یا از طریق هیأت نظارت، مراتب را جهت پیگرد قانونی به دادگاه صالح تقدیم نماید.^۷
- تبصره -** (الحاقی ۱/۳۰/۱۳۷۹) در مورد تخلفات موضوع ماده (۶) به جز بند (۳) و (۴) و بند (ب)، (ج) و (د) ماده (۷) هیأت نظارت می‌تواند نشریه را توقیف نماید و در صورت توقیف موظف است ظرف یک هفته پرونده را جهت رسیدگی به دادگاه ارسال نماید .
- ماده ۱۳ -** هیأت نظارت مکلف است ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ دریافت تقاضا جهت امتیاز یک نشریه درباره صلاحیت متقاضی و مدیرمسئول با رعایت شرایط مقرر در این قانون رسیدگی‌های لازم را انجام داده و مراتب رد یا قبول تقاضا را با ذکر دلایل و شواهد جهت اجراء به وزیر ارشاد گزارش نماید، و وزارت ارشاد اسلامی موظف است حداکثر ظرف ۲ ماه از تاریخ موافقت هیأت نظارت برای متقاضی پروانه انتشار صادر کند .

ماده ۱۴ - در صورتیکه مدیرمسئول شرایط مندرج در ماده ۹ را فاقد گردد، یا فوت شود و یا استعفاء دهد، صاحب امتیاز موظف است حداکثر ظرف ۳ ماه شخص دیگری را که واجد شرایط باشد به وزارت ارشاد اسلامی معرفی کند، در غیر اینصورت از انتشار نشریه او جلوگیری میشود، تا زمانی که صلاحیت مدیر به تأیید نرسیده است، مسئولیتهای مدیر به عهده صاحب امتیاز است .

ماده ۱۵ - اعلام نظر هیأت نظارت مبنی بر تأیید یا عدم تأیید مدیرمسئول جدید، حداکثر سه ماه از تاریخ معرفی توسط وزارت ارشاد اسلامی خواهد بود .

ماده ۱۶ - صاحب امتیاز موظف است ظرف شش ماه پس از صدور پروانه، نشریه مربوطه را منتشر کند و در غیر اینصورت با یک بار اخطار کتبی و دادن فرصت پانزده روز دیگر در صورت عدم عذر موجه اعتبار پروانه از بین میرود، عدم انتشار منظم نشریه در یکسال نیز اگر بدون عذر موجه (به تشخیص هیأت نظارت) باشد، موجب لغو پروانه خواهد بود .

تبصره - نشریه‌ایکه سالانه منتشر میشود (سالنامه) از ماده فوق مستثنی بوده و در صورت عدم نشر ظرف یکسال بدون عذر موجه پروانه صاحب امتیاز لغو خواهد شد .

ماده ۱۷ - پروانه‌هاییکه بر طبق مقررات سابق برای نشریات کنونی صادر شده است به اعتبار خود باقی است، مشروط بر اینکه ظرف سه ماه از تاریخ اجراء این قانون، صاحب امتیاز برای تطبیق وضع خود، با این قانون اقدام نماید .

ماده ۱۸ - در هر شماره باید نام صاحب امتیاز، مدیرمسئول، نشانی اداره و چاپخانه‌ای که نشریه در آن بچاپ میرسد و نیز زمینه فعالیت و ترتیب انتشار نوع نشریه (دینی، علمی، سیاسی، اقتصادی، ادبی، هنری و غیره) در صفحه معین و محل ثابت اعلان شود، چاپخانه‌ها نیز مکلف به رعایت مفاد این ماده میباشند .

ماده ۱۹ - نشریات در چاپ آگهیهای تجارتي که مشتمل بر تعریف و تمجید کالا یا خدماتی که از طرف یکی از مراکز تحقیقاتی کشور که برحسب قوانین رسمیت داشته باشند، تأیید گردد با رعایت ماده ۱۲ آئیننامه تأسیس و نظارت بر نحوه کار و فعالیت کانونهای آگهی تبلیغاتی و بندهای مربوطه مجاز میباشند .

تبصره - در مواردی که طبق این ماده، مطبوعات مجاز به درج آگهیهای مشتمل بر تعریف و تشویق از کالا و خدمات هستند، متن این تعریف و تشویق نمیتواند از متن تقدیرنامه رسمی مراکز قانونی مذکور در این ماده فراتر رود .

ماده ۲۰ - هر روزنامه یا مجله باید دفاتر محاسباتی پلمپ شده بر طبق قانون تهیه و کلیه مخارج و درآمد خود را در آن ثبت کند و بیلان سالانه درآمد و مخارج را به وزارت ارشاد اسلامی بفرستد، وزارت ارشاد اسلامی هر وقت لازم بداند، دفاتر مالی مؤسسات را بازرسی می نماید .

تبصره - کلیه مطبوعات مکلفند همه ماهه تیراژ فروش ماهیانه خود را کتباً به وزارت ارشاد اسلامی اطلاع دهند .

- ماده ۲۱ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) مدیران مسئول نشریات موظفند از هر شماره نشریه، دو نسخه به هر یک از مراجع زیر به طور مرتب و رایگان ارسال نمایند:
- الف - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی .
 - ب - مجلس شورای اسلامی .
 - ج - دادگستری مرکز استان محل نشر^۸.
- ماده ۲۲ - (اصلاحی ۱۳۶۹/۴/۹) ورود مطبوعات به کشور و نیز خروج آن براساس موازین شرعی و قانون اساسی و نظام جمهوری اسلامی است^۹.

فصل ششم - جرائم

- ماده ۲۳ - هرگاه در مطبوعات مطالبی مشتمل بر توهین یا افترا، یا خلاف واقع و یا انتقاد نسبت به شخص (اعم از حقیقی یا حقوقی) مشاهده شود، ذینفع حق دارد پاسخ آن را ظرف یکماه کتباً برای همان نشریه بفرستد. و نشریه مزبور موظف است اینگونه توضیحات و پاسخها را در یکی از دو شماره‌ای که پس از وصول پاسخ منتشر میشود، در همان صفحه و ستون و با همان حروف که اصل مطلب منتشر شده است، مجانی به چاپ برساند، بشرط آنکه جواب از دو برابر اصل تجاوز نکند و متضمن توهین و افترا به کسی نباشد .
- تبصره ۱ - اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند، حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است. درج قسمتی از پاسخ به صورتی که آنرا ناقص یا نامفهوم سازد و همچنین افزودن مطالبی به آن در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در یک شماره درج شود .
- تبصره ۲ - پاسخ نامزدهای انتخاباتی در جریان انتخابات باید در اولین شماره نشریه درج گردد. بشرط آنکه حداقل شش ساعت پیش از زیر چاپ رفتن نشریه پاسخ به دفتر نشریه تسلیم و رسید دریافت شده باشد .
- تبصره ۳ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) در صورتی که نشریه از درج پاسخ امتناع ورزد یا پاسخ را منتشر نسازد، شاکی می‌تواند به دادگستری شکایت کند و رئیس دادگستری در صورت احراز صحت شکایت جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار می‌کند و هرگاه این اخطار مؤثر واقع نشود، پرونده را پس از دستور توقیف موقت نشریه که مدت آن حداکثر از ده روز تجاوز نخواهد کرد به دادگاه ارسال می‌کند^{۱۰}.
- تبصره ۴ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) اقدامات موضوع این ماده و تبصره‌های آن نافی اختیارات شاکی در جهت شکایت به مراجع قضائی نمی‌باشد .

ماده ۲۴ - اشخاصی که اسناد و دستوره‌های محرمانه نظامی و اسرار ارتش و سپاه و یا نقشه‌های قلاع و استحکامات نظامی را در زمان جنگ یا صلح بوسیله یکی از مطبوعات فاش و منتشر کنند به دادگاه تحویل تا برابر مقررات رسیدگی شود.

ماده ۲۵ - هر کس بوسیله مطبوعات، مردم را صریحاً به ارتکاب جرم یا جنایتی بر ضد امنیت داخلی یا سیاست خارجی کشور که در قانون مجازات عمومی پیش‌بینی شده است، تحریص و تشویق نماید در صورتی که اثری بر آن مترتب شود، به مجازات معاونت همان جرم محکوم و در صورتی که اثری بر آن مترتب نشود، طبق نظر حاکم شرع براساس قانون تعزیرات با وی رفتار خواهد شد.

ماده ۲۶ - هر کس بوسیله مطبوعات به دین مبین اسلام و مقدسات آن اهانت کند، در صورتیکه به ارتداد منجر شود حکم ارتداد در حق وی صادر و اجراء و اگر به ارتداد نیانجامد طبق نظر حاکم شرع براساس قانون تعزیرات با وی رفتار خواهد شد.

ماده ۲۷ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) هرگاه در نشریه‌ای به رهبر جمهوری اسلامی ایران و یا مراجع مسلم تقلید اهانت شود، پروانه آن نشریه لغو و مدیرمسئول و نویسنده مطلب به محاکم صالحه معرفی و مجازات خواهند شد.^{۱۱}

تبصره - رسیدگی به جرائم موضوع مواد ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷ تابع شکایت مدعی خصوصی نیست.

ماده ۲۸ - انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی ممنوع و موجب تعزیر شرعی است و اصرار بر آن موجب تشدید تعزیر و لغو پروانه خواهد بود.

ماده ۲۹ - انتشار مذاکرات غیرعلنی مجلس شورای اسلامی و مذاکرات غیرعلنی محاکم دادگستری یا تحقیقات مراجع اطلاعاتی و قضائی که طبق قانون، افشاء آن مجاز نیست ممنوع است و در صورت تخلف طبق نظر حاکم شرع و قانون تعزیرات با وی رفتار خواهد شد.

ماده ۳۰ - انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت یا افتراء یا فحش و الفاظ رکیک یا نسبتهای توهین‌آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص ممنوع است، مدیرمسئول جهت مجازات به محاکم قضایی معرفی میگردد، و تعقیب جرائم مزبور موکول به شکایت شاکی خصوصی است و در صورت استرداد شکایت تعقیب در هر مرحله‌ای که باشد متوقف خواهد شد.

تبصره ۱ - در موارد فوق شاکی (اعم از حقیقی یا حقوقی) میتواند برای مطالبه خسارتی که از نشر مطالب مزبور بر او وارد آمده به دادگاه صالحه شکایت نموده و دادگاه نیز مکلف است نسبت به آن رسیدگی و حکم متناسب صادر نماید.

تبصره ۲ - هرگاه انتشار مطالب مذکور در ماده فوق راجع به شخص متوفی بوده ولی عرفاً هتاکی به بازماندگان وی بحساب آید، هر یک از ورثه قانونی میتواند از نظر جزائی یا حقوقی طبق ماده و تبصره فوق اقامه دعوی نماید.

ماده ۳۱ - انتشار مطالبی که مشتمل بر تهدید به هتک شرف و یا حیثیت و یا افشای اسرار شخصی باشد ممنوع است و مدیرمسئول به محاکم قضائی معرفی و با وی طبق قانون تعزیرات رفتار خواهد شد .

تبصره (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) - در مورد مواد ۳۱، ۳۰ تا زمانی که پرونده در مرحله تحقیق و رسیدگی است، نشریه مورد شکایت حق ندارد نسبت به مورد رسیدگی مطلبی نشر دهد، در صورت تخلف رئیس دادگاه باید قبل از ختم تحقیقات حکم توقیف نشریه را صادر کند این توقیف شامل اولین شماره بعد از ابلاغ میشود و در صورت تکرار تا موقع صدور رأی دادگاه از انتشار نشریه جلوگیری میشود.^{۱۲}

ماده ۳۲ - هر کس در نشریه‌ای خود را برخلاف واقع صاحب پروانه انتشار یا مدیرمسئول معرفی کند، یا بدون داشتن پروانه به انتشار نشریه مبادرت نماید، طبق نظر حاکم شرع با وی رفتار خواهد شد .

مقررات این ماده شامل دارندگان پروانه و مدیران مسئولی که سمتهای مزبور را طبق قانون از دست داده‌اند نیز میشود .

ماده ۳۳ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰)

الف - هرگاه در انتشار نشریه، نام یا علامت نشریه دیگری ولو با تغییرات جزئی تقلید شود به طوری که برای خواننده امکان اشتباه باشد، از انتشار آن جلوگیری و مرتکب به حبس تعزیری شصت و یک روز تا سه ماه و جزای نقدی از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم می‌شود. تعقیب جرم و مجازات منوط به شکایت شاکی خصوصی است .

ب - پس از توقیف یک نشریه، انتشار هر نوع نشریه دیگر به جای نشریه توقیف شده به نحوی که با نشریه مذکور از نظر نام، علامت و شکل مشتبه شود ممنوع است و نشریه جدید بلافاصله توقیف می‌گردد. مرتکب به مجازات حبس تعزیری از سه ماه تا شش ماه و جزای نقدی از دو میلیون (۲/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم می‌شود.^{۱۳}

ماده ۳۴ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) رسیدگی به جرائم مطبوعاتی با توجه به قوانین مربوط به صلاحیت ذاتی می‌تواند در محاکم عمومی یا انقلاب یا سایر مراجع قضائی باشد. در هر صورت علنی بودن و حضور هیأت منصفه الزامی است.^{۱۴}

تبصره - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) به جرائم مطبوعاتی در محاکم صالح مراکز استانها رسیدگی می‌شود .

ماده ۳۵ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) تخلف از مقررات این قانون جرم است و چنانچه در قانون مجازات اسلامی و این قانون برای آن مجازات تعیین نشده باشد متخلف به یکی از مجازاتهای ذیل محکوم می‌شود :

الف - جزای نقدی از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) تا بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال .

ب - تعطیل نشریه حداکثر تا شش ماه در مورد روزنامه‌ها و حداکثر تا یک سال در مورد سایر نشریات .

تبصره - دادگاه می‌تواند در جرائم مطبوعاتی مجازات حبس و شلاق را به یکی از مجازاتهای ذیل تبدیل نماید:

- الف - جزای نقدی از دو میلیون (۲/۰۰۰/۰۰۰) تا پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال .
- ب - تعطیل نشریه حداکثر تا شش ماه در مورد روزنامه‌ها و تا یک سال در مورد سایر نشریات .
- ج - محرومیت از مسئولیتهای مطبوعاتی حداکثر تا پنج سال .

فصل هفتم - هیأت منصفه مطبوعات^{۱۵}

ماده ۳۶ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰ و اصلاحی ۱۳۸۴/۵/۹) انتخاب هیأت منصفه به طریق ذیل خواهد بود:

هر دو سال یک بار در مهرماه جهت تعیین اعضاء هیأت منصفه در تهران به دعوت رئیس قوه قضائیه یا نماینده ایشان و با حضور ایشان یا نماینده وی و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس شورای اسلامی شهر، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی و نماینده شورای سیاستگذاری ائمه جمعه سراسر کشور و در مراکز استان به دعوت نماینده ریاست قوه قضائیه و با حضور وی و مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس شورای اسلامی شهر مرکز استان، رئیس سازمان تبلیغات و امام جمعه مرکز استان یا نماینده وی تشکیل می‌شود .

هیأت مذکور در تهران بیست و یک نفر و در سایر استانها چهارده نفر از افراد مورد اعتماد عمومی را از بین گروههای مختلف اجتماعی (روحانیون، اساتید دانشگاه، پزشکان، مهندسان، نویسندگان و روزنامه‌نگاران، وکلای دادگستری، دبیران و آموزگاران، اصناف، کارمندان، کارگران، کشاورزان، هنرمندان و بسیجیان) به عنوان اعضاء هیأت منصفه انتخاب می‌کند .

چنانچه به هر دلیلی اعضاء هیأت منصفه به ده نفر یا کمتر برسد، هیأت مذکور در این ماده موظف است ظرف یک ماه تشکیل جلسه داده و نسبت به تکمیل اعضاء هیأت منصفه اقدام نماید^{۱۶}.

ماده ۳۷ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) اعضاء هیأت منصفه باید دارای شرایط زیر باشند:

۱. داشتن حداقل سی سال سن و تأهل .
۲. نداشتن سابقه محکومیت مؤثر کیفری .
۳. اشتغال به امانت، صداقت و حسن شهرت .
۴. صلاحیت علمی و آشنائی با مسائل فرهنگی و مطبوعاتی.

ماده ۳۸ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) پس از انتخاب اعضاء هیأت منصفه، موضوع ماده (۳۶) این قانون، مراتب توسط رئیس کل دادگستری استان به اعضاء ابلاغ می‌گردد. دادگاه رسیدگی کننده به جرائم مطبوعاتی، حداقل یک هفته قبل از زمان رسیدگی از تمامی اعضاء هیأت منصفه دعوت می‌کند تا در جلسه محاکمه حضور یابند. دادگاه با حضور حداقل هفت نفر از اعضاء هیأت منصفه رسمیت خواهد یافت. اکثریت آراء حاضران ملاک تصمیم‌گیری هیأت منصفه خواهد بود، اعضاء هیأت موظفند تا پایان جلسات دادگاه حضور داشته باشند.

تبصره ۱ - تصمیمات هیأت‌های نظارت و منصفه با اکثریت مطلق عده حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه در دو جلسه رسیدگی به یک پرونده جرم مطبوعاتی، هیأت منصفه به حد نصاب نرسد، دادگاه در جلسه سوم با حضور افراد حاضر حداقل به تعداد پنج نفر رسیدگی می‌نماید.

تبصره ۳ - دبیرخانه هیأت منصفه با بودجه و امکانات قوه قضائیه تشکیل و زیر نظر هیأت منصفه انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۳۹ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) هر یک از اعضاء هیأت منصفه چنانچه بدون عذر موجه در دو جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب دادگاه حاضر نشود یا از شرکت در اتخاذ تصمیم خودداری کند با حکم دادگاه رسیدگی کننده به دو سال محرومیت از عضویت در هیأت منصفه محکوم می‌شود. رأی دادگاه قطعی است.

تبصره - هر یک از اعضاء هیأت منصفه به علت وجود عذر موجه نتواند در جلسه دادگاه حضور یابد موظف است دو روز قبل از جلسه دادرسی عذر خود را کتباً و به‌طور مستدل به استحضار دادگاه برساند، در غیر این صورت عذر وی غیرموجه محسوب می‌گردد مگر عذرهایی که در این فاصله تا جلسه دادگاه حادث شده باشد در هر حال موظف است عذر خود را به دادگاه اعلام نماید.

عذر موجه همان است که در آیین دادرسی احصاء گردیده است.

ماده ۴۰ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) اعضاء هیأت منصفه در ابتدای اولین جلسه حضور خود در دادگاه، به خداوند متعال و در برابر قرآن کریم سوگند یاد می‌کنند بدون در نظر گرفتن گرایش‌های شخصی یا گروهی و با رعایت صداقت، تقوی و امانت‌داری، در راه احقاق حق و ابطال باطل انجام وظیفه نمایند.

ماده ۴۱ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) موارد رد اعضاء هیأت منصفه همان است که طبق قانون در مورد رد قضات پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۲ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) هرگاه در حین محاکمه، اعضاء هیأت منصفه سؤالاتی داشته باشند، مراتب را کتباً جهت طرح، تسلیم رئیس دادگاه می‌نمایند.

ماده ۴۳ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) پس از اعلام ختم رسیدگی بلافاصله اعضاء هیأت منصفه به شور پرداخته و نظر کتبی خود را در دو مورد زیر به دادگاه اعلام می‌دارند:

الف - متهم بزهکار است یا خیر؟

ب - در صورت بزهکاری آیا مستحق تخفیف است یا خیر؟

تبصره ۱ - پس از اعلام نظر هیأت منصفه دادگاه در خصوص مجرمیت یا برائت متهم اتخاذ تصمیم نموده و طبق قانون مبادرت به صدور رأی می نماید .

تبصره ۲ - در صورتی که تصمیم هیأت منصفه بر بزهکاری باشد دادگاه می تواند پس از رسیدگی رأی بر برائت صادر کند .

تبصره ۳ - در صورتی که رأی دادگاه مبنی بر مجرمیت باشد، رأی صادره طبق مقررات قانونی قابل تجدید نظر خواهی است. در رسیدگی مرحله تجدید نظر حضور هیأت منصفه لازم نیست .

تبصره ۴ - حضور هیأت منصفه در تحقیقات مقدماتی و صدور قرارهای قانونی لازم نیست .

ماده ۴۴ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) هرگاه حکم دادگاه مبنی بر برائت یا محکومیتی باشد که مستلزم سلب حقوق اجتماعی نباشد، از نشریه در صورتی که قبلاً توقیف شده باشد بی درنگ رفع توقیف خواهد شد و انتشار مجدد آن بلامانع می باشد .

فصل هشتم - موارد متفرقه

ماده ۴۵ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) نظارت دقیق بر عملکرد جرائد و انجام رسالت مطبوعاتی آنان برعهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. این امر مانع از انجام وظیفه مستقیم هیأت نظارت نخواهد بود .

ماده ۴۶ - (الحاقی ۱۳۷۹/۱/۳۰) صاحب امتیاز و مدیرمسئول موظفند کلیه کارکنان نشریه را بیمه نمایند تا در صورتی که به حکم دادگاه یا رأی هیأت نظارت یا به هر دلیل دیگر نشریه تعطیل گردید، تا زمان اشتغال مجدد طبق مقررات قانون کار حقوق قانونی آنان پرداخت شود .

ماده ۴۷ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) آئیننامه اجرائی این قانون ظرف حداکثر شش ماه توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید^{۱۷} .

ماده ۴۸ - (اصلاحی ۱۳۷۹/۱/۳۰) این قانون از جمله در مورد نحوه تشکیل هیأت نظارت و هیأت منصفه از تاریخ تصویب لازم الاجراء است و نیز از تاریخ تصویب، کلیه قوانین مغایر با آن از جمله لایحه قانونی مطبوعات مصوب ۱۳۵۸/۵/۲۵ شورای انقلاب لغو می گردد^{۱۸} .

آئین نامه اجرایی قانون مطبوعات

فصل اول - تعریف و مشخصات مطبوعات

- ماده ۱ -** مطبوعات به لحاظ زمان انتشار منظم می‌توانند با یکی از فواصل زمانی زیر منتشر شوند:
- روزی یکبار (روزنامه) - هفته‌ای یکبار (هفته‌نامه) - دوهفته یکبار - ماهی یکبار (ماهنامه) - دوماه یکبار - سه ماه یکبار (فصلنامه) - شش ماه یکبار - سالی یکبار (سالنامه)
- تبصره ۱ -** نشریه الکترونیکی، نشریه‌ای است که در محیط دیجیتال با همان صورت، شرایط و ظواهر یک نشریه چاپی و طی فرآیند فعالیت مرسوم روزنامه‌نگاری و تحریریه‌ای تولید و به‌طور منظم و با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف معینی در یک یا چند زمینه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تولید و منتشر می‌شود.
- تبصره ۲ -** نسخه دیجیتال نشریات چاپی دارای مجوز نیاز به اخذ مجوز جداگانه ندارد.
- ماده ۲ -** در نامگذاری نشریه باید از کلماتی استفاده شود که با نشریات موجود و یا با نشریاتی که به‌طور موقت یا دائم تعطیل شده‌اند اشتباه نشود و موجب تداعی نام آنها نباشد. همچنین نام نشریه نباید از کلمات نامانوس باشد و یا ایجاد شبهه وابستگی به سازمانهای دولتی بنماید. در صورت بروز هرگونه اختلاف مرجع تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهد بود.
- ماده ۳ -** انتخاب روشهایی غیر از موارد ذکر شده در ماده (۱) قانون مطبوعات باید متناسب با رسالت مطبوعات باشد.
- ماده ۴ -** انتشار فوق‌العاده - ویژه‌نامه و دیگر ضمایم با همان نام نشریه و منطبق با سایر مشخصات مندرج در پروانه انتشار با رعایت سایر ضوابط قانون مطبوعات مجاز می‌باشد.
- تبصره ۱ -** چاپ هرگونه آگهی‌نامه به شکل نشریه توسط کانون‌های تبلیغاتی ممنوع است.
- تبصره ۲ -** چاپ و انتشار ویژه‌نامه‌های محلی توسط روزنامه‌های سراسری در صورتی مجاز است که حجم آگهی‌های آن از سی درصد (۳۰٪) صفحات ویژه‌نامه بیشتر نباشد.
- ماده ۵ -** ترجمه تمام یا قسمتی از مطالب مطبوعات دارای پروانه انتشار و انتشار منظم آن به‌طور جداگانه با رعایت سایر مشخصات مندرج در پروانه انتشار از جانب صاحب نشریه بلامانع می‌باشد.

- ماده ۶ - تکثیر مطبوعات موجود به همان زبان و شکلی که چاپ شده، از طریق چاپ افسست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب امتیاز ممنوع می‌باشد.
- ماده ۷ - مطالب نشریه باید مطابق و متناسب با روشهای مندرج در پروانه انتشار باشد و نشریه مجاز به درج مطالب و مقالات خارج از روشهای مذکور که بر خطمشی کلی نشریه تأثیر بگذارد، نمی‌باشد.
- ماده ۸ - روزنامه‌ها و هفته‌نامه‌های محلی موظفند ضمن رعایت ماده (۲) قانون مطبوعات و متناسب با روش درخواستی، مطالبی پیرامون مسایل اجتماعی و فرهنگی محل انتشار نشریه جهت بالابردن سطح آگاهیهای مردم درج نمایند.
- ماده ۹ - نقل مطالب از مطبوعات و احزاب و گروههای منحرف و مخالف اسلام (داخلی و خارجی) به منظور تحقیق، نقد و رد مطالب در صورتی که تبلیغ محسوب نشود، بلامانع است.
- تبصره ۱ - (اصلاحی ۱۳۸۳/۱/۱۹) درج شایعات به نحوی که اصل مطلب کذب باشد ممنوع است.^{۱۹}
- تبصره ۲ - (اصلاحی ۱۳۸۳/۱/۱۹) نقدهای علمی جز در مواردی که انتشار مطلب علیه قانون اساسی باشد از شمول بند (۱۲) الحاقی ماده (۶) قانون مطبوعات مستثنا است.^{۲۰}
- ماده ۱۰ - (اصلاحی ۱۳۸۳/۱/۱۹) تغییر نام، روش و ترتیب انتشار نشریه بدون اطلاع و تصویب هیئت نظارت بر مطبوعات ممنوع می‌باشد، تغییر در سایر موارد جز در موارد مصرح در قانون و مواردی که در حوزه اختیارات و مسئولیتهای هیئت نظارت باشد با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع است.^{۲۱}
- تبصره - به موجب رأی مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است.^{۲۲}
- ماده ۱۱ - (اصلاحی ۱۳۸۳/۱۰/۲۷) نشریه اجاره‌ای به نشریه‌ای اطلاق می‌شود که با درخواست کتبی صاحب امتیاز و تصویب هیئت نظارت به موجب اجاره‌نامه‌ای اختیارات قانونی خود را در قبال دریافت وجه به فرد یا مؤسسه‌ای واگذار می‌نماید.^{۲۳}

فصل دوم - شرایط صدور پروانه و مجوز انتشار نشریه

- ماده ۱۲ - متقاضیان پروانه انتشار نشریه می‌بایست تقاضانامه خود را به همراه نمونه تکمیل شده پرسشنامه‌ای که حاوی مشخصات فردی، سوابق اجتماعی - سیاسی - فرهنگی و شغلی و تعهدات قانونی باشد، به انضمام مدارک به شرح زیر در تهران به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل نمایند.

۱. چهار قطعه عکس ۶*۴

۲. دو برگ فتوکپی شناسنامه از تمام صفحات

۳. یک برگ گواهی عدم سابقه محکومیت کیفری بر اساس موازین اسلامی که موجب سلب حقوق اجتماعی باشد.

۴. یک برگ فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی که به تایید مراکز ذیصلاح رسیده باشد.

تبصره - تشخیص صلاحیت متقاضیان برعهده هیئت نظارت بر مطبوعات است.

ماده ۱۳ - چنانچه متقاضی پروانه انتشار نشریه شخص حقوقی باشد، تقاضای صدور پروانه همراه با معرفی فرد واجد شرایط به عنوان مدیرمسئول باید از سوی بالاترین مقام مسئول باشد. در صورت موافقت، پروانه انتشار به نام مرکز درخواست کننده صادر خواهد شد.

ماده ۱۴ - احزاب، سازمانها، و جمعیت‌های سیاسی و اقلیتهای دینی ایرانی در صورتی می‌توانند تقاضای صدور پروانه انتشار نشریه نمایند که اجازه فعالیت قانونی را دارا باشند.

تبصره - منظور از گروه‌های غیرقانونی، گروه‌هایی هستند که از طریق وزارت کشور رسماً غیرقانونی اعلام شده باشند.

ماده ۱۵ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت صدور مجوز انتشار مطبوعات سازمانهای آزادیبخش اسلامی کشورهای دیگر در چهارچوب مقررات مربوط به خارجیان مقیم ایران با استعلام از مراکز ذی‌ربط و اخذ مدارک لازم و نیز موافقت وزارت امور خارجه بررسی لازم را به عمل آورده و پس از موافقت رسماً اقدام می‌نماید.

ماده ۱۶ - انتشار نشریه داخلی یک سازمان، مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منوط به کسب مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با رعایت ضوابط به شرح زیر می‌باشد:

۱. درخواست انتشار نشریه و معرفی مدیرمسئول پیشنهادی از سوی بالاترین مقام مسئول آن مرکز باشد.

۲. مطالب و اخبار عمدتاً در ارتباط با اهداف و شرح وظایف مرکز درخواست کننده و فقط برای استفاده کارکنان باشد.

۳. از درج هر گونه آگهی بازرگانی پرهیز نمایند.

۴. تعداد صفحات از ۴۸ صفحه تجاوز ننماید.

۵. رایگان باشد.

تبصره ۱ - به یک مرکز و واحدهای تابعه آن فقط اجازه انتشار یک نشریه داخلی داده می‌شود.

تبصره ۲ - صدور مجوز انتشار نشریات داخلی سازمانهای دولتی با رعایت سایر قوانین مربوطه خواهد

بود.

ماده ۱۷ - عدم رعایت ضوابط مندرج در ماده (۲) قانون مطبوعات و این آیین نامه از سوی نشریات داخلی یک سازمان، موسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منجر به صدور تذکر کتبی و در صورت تکرار تخلف موجب ابطال مجوز خواهد شد .

ماده ۱۸ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای صاحب امتیاز، پروانه انتشار و برای مدیر مسئول، کارت مدیرمسئولی صادر می نماید .

ماده ۱۹ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می تواند جهت اجرای ماده (۱۱) قانون مطبوعات، تحقیقات لازم را به عمل آورده و در اختیار هیئت نظارت بر مطبوعات قرار دهد. وزارتخانه ها و سازمانهای ذی ربط موظفند همکاریهای لازم را به عمل آورند .

ماده ۲۰ - متقاضیانی که صلاحیت انتشار نشریه توسط آنان براساس بند (۴) و یا تبصره (۵) ماده (۹) قانون مطبوعات مورد تأیید هیئت نظارت بر مطبوعات قرار نگرفته است، نمی توانند مجدداً تقاضای انتشار نشریه نمایند .

ماده ۲۱ - تاریخ رسمی ثبت تقاضای پروانه انتشار نشریه زمانی است که کلیه مدارک مورد نیاز، از سوی متقاضی ارایه شده باشد .

ماده ۲۲ - در صورت فوت صاحب امتیاز وارث قانونی واجد شرایط وی در تقاضای صدور امتیاز نشریه مورث خود حق تقدم دارند، مگر اینکه فاقد شرایط لازم باشند. چنانچه ورثه در مهلت قانونی مذکور در ماده (۱۶) قانون مطبوعات از تقاضای انتقال امتیاز خودداری کنند و یا پس از صدور امتیاز اقدام به انتشار نشریه ننمایند پروانه انتشار لغو می گردد .

فصل سوم - تکالیف صاحبان پروانه و مدیران مسئول مطبوعات

ماده ۲۳ - مطبوعاتی که به شکل روزنامه منتشر می شوند مکلف به درج نام به طور کامل، ترتیب و تاریخ انتشار، شماره ردیف مسلسل و شماره صفحه در بالای تمام صفحات و نیز قیمت در صفحه اول می باشند. همچنین مطبوعاتی که به شکل مجله منتشر می شوند موظف به درج نام بطور کامل، ترتیب و تاریخ انتشار، شماره ردیف مسلسل، تعداد صفحات و قیمت بر روی جلد و نیز قید شماره هر صفحه در تمام صفحات می باشند .

تبصره - اضافه کردن هر گونه کلمه و یا عبارت به نام و یا آرم نشریه به جز آنچه که در پروانه انتشار و یا مجوز چاپ نشریه ذکر شده است ممنوع می باشد .

ماده ۲۴ - هر یک از مطبوعات موظف به داشتن محلی به عنوان دفتر نشریه می‌باشند. صاحب پروانه نشریه موظف است نشانی محل دفتر نشریه را پس از اخذ پروانه انتشار کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نماید.

تبصره ۱ - صاحب امتیاز نشریه موظف است در صورت تغییر نشانی محل دفتر نشریه، مراتب را کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط اطلاع دهد.

تبصره ۲ - به موجب رأی مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است.^{۲۴}

ماده ۲۵ - کلیه مکاتبات مطبوعات با امضای صاحب پروانه یا مدیرمسئول نشریه و شخص دیگری که قبلاً از طرف مدیرمسئول کتباً معرفی شده باشد معتبر می‌باشد. مکاتبات شخص معرفی شده در مواردی که قانون مطبوعات و آئین نامه اجرایی، آن را از وظایف صاحب پروانه و یا مدیرمسئول شناخته است، اعتبار ندارد.

ماده ۲۶ - کلیه مطبوعات موظفند تیراژ خود را طبق نمونه‌ای که حاوی تعداد نسخ چاپ شده و تعداد نسخ برگشتی است، به تفکیک محل توزیع به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نمایند.

ماده ۲۷ - مدیرمسئول نشریه موظف است نام چاپخانه طرف قرارداد چاپ نشریه را کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نماید.

ماده ۲۸ - مدیران چاپخانه‌ها می‌بایست همزمان با خروج هر شماره نشریه از چاپخانه دو نسخه در تهران به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل و برگ اعلام وصول دریافت دارند.

تبصره - ناشران نشریات داخلی سازمانها و موسسات نیز باید دو نسخه از نشریه خود را به محض انتشار به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل دهند و برگ اعلام وصول دریافت دارند.

ماده ۲۹ - در صورت لغو پروانه انتشار نشریه با اعلام کتبی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صاحب پروانه موظف است مدارک دریافتی از قبیل پروانه انتشار، کارت مدیرمسئولی و کارتهای خبرنگاری را ظرف مدت ده روز مسترد نماید. با سوء استفاده کنندگان از این مدارک برابر قانون رفتار خواهد شد.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۳۰ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بررسی و ارزیابی نشریات (تخصصی) از همکاری مراکز ذیصلاح استفاده می‌نماید.

ماده ۳۱ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سه ماه قبل از اتمام دوره هیئت نظارت بر مطبوعات، ضمن درج آگهی در نشریات کثیرالانتشار، دعوتنامه‌ای به منظور اعلام نامزدی به مدیران مسئول مطبوعات ارسال نموده و پس از تایید صلاحیت نامزدها توسط هیئت موضوع تبصره (۴) الحاقی ماده (۱۰) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۵، مجدداً از کلیه مدیران مسئول جهت برگزاری انتخابات دعوت می نماید. جلسه با حضور اکثریت مطلق مدیران مسئول رسمیت می یابد و اخذ رای با ورقه به صورت مخفی خواهد بود و نماینده انتخابی می بایست اکثریت مطلق آرای حاضران را بدست آورد.

تبصره ۱ - چنانچه در مرحله اول اکثریت حاضر نشوند جلسه بعد پس از دو هفته تشکیل و با رأی اکثریت حاضران نسبت به انتخاب نماینده مدیران مسئول اقدام می شود.

تبصره ۲ - هر مدیرمسئول حتی اگر مدیرمسئولی چند نشریه را بر عهده داشته باشد دارای یک رأی خواهد بود.

تبصره ۳ - آن گروه از مدیران مسئولی که یکسال قبل از برگزاری انتخابات حداقل یک شماره از نشریه خود را منتشر کرده باشند و یا پروانه انتشار نشریه شان به دلیل حکم قطعی دادگاه و یا ماده ۱۶ قانون مطبوعات توسط هیات نظارت بر مطبوعات ابطال نشده باشد، می توانند در انتخابات شرکت کنند.

ماده ۳۲ - چنانچه هر یک از اعضای هیئت نظارت بر مطبوعات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا سایر مراجع رسمی، در مورد موضوع تبصره (۸) الحاقی ماده (۹) قانون مطبوعات - مصوب ۱۳۷۹ - ادعایی داشته باشند، مدارک و مستندات خود را به اطلاع هیئت نظارت بر مطبوعات می رسانند. هیئت یاد شده در صورت احراز تخلف، در مورد رفع آن به مدیرمسئول نشریه اخطار می دهد. در صورت عدم رفع تخلف، موضوع جهت رسیدگی به محاکم دادگستری ارجاع می شود.

تبصره - متخلف در صورت محکومیت تا پایان مدت محکومیت از فعالیت مطبوعاتی محروم خواهد بود.

ماده ۳۳ - در تاریخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۷ حذف شده است^{۲۵}.

ماده ۳۴ - به موجب رأی مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است^{۲۶}.

ماده ۳۵ - به موجب رأی مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است^{۲۷}.

تبصره - به موجب رأی مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است^{۲۸}.

ماده ۳۶ - این آیین نامه جایگزین آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات مصوب اسفند ماه ۱۳۶۴، موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۱۶۴۸ / ت ۴۹ مورخ ۱۳۶۶/۲/۵ و کلیه اصلاحات و الحاقات بعدی آن می گردد.

¹ - برای رعایت امانت در انتقال مطالب، شیوه نگارش مطابق با متن مصوبات است .

² - ماده ۶ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - نشریات جز در موارد اخلاص به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی که در این فصل مشخص میشوند آزادند:

۱. نشر مطالب الحادی و مخالف موازین اسلامی و ترویج مطالبی که به اساس جمهوری اسلامی لطمه وارد کند .
۲. اشاعه فحشاء و منکرات و انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی .
۳. تبلیغ و ترویج اسراف و تبذیر .
۴. ایجاد اختلاف مابین اقشار جامعه، بویژه از طریق طرح مسائل نژادی و قومی .
۵. تحریص و تشویق افراد گروهها به ارتکاب اعمالی علیه امنیت، حیثیت و منافع جمهوری اسلامی ایران در داخل یا خارج .
۶. فاش نمودن و انتشار اسناد و دستورها و مسائل محرمانه، اسرار نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، نقشه و استحکامات نظامی، انتشار مذاکرات غیرعلنی مجلس شورای اسلامی و محاکم غیرعلنی دادگستری و تحقیقات مراجع قضائی بدون مجوز قانونی .
۷. اهانت به دین مبین اسلام و مقدسات آن و همچنین اهانت به مقام معظم رهبری و مراجع مسلم تقلید .
۸. افترا به مقامات، نهادها، ارگانها و هریک از افراد کشور و توهین به اشخاص حقیقی و حقوقی که حرمت شرعی دارند، اگرچه از طریق انتشار عکس یا کاریکاتور باشد .
۹. سرقتهای ادبی و همچنین نقل مطالب از مطبوعات و احزاب و گروههای منحرف و مخالف اسلام (داخلی و خارجی) (بنحوی که تبلیغ از آنها باشد) (حدود موارد فوق را آئیننامه مشخص میکند). تبصره - سرقت ادبی عبارتست از نسبت دادن عمدی تمام یا بخش قابل توجهی از آثار و نوشتههای دیگران به خود یا غیر ولو بصورت ترجمه .

³ - ماده ۷ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - موارد ذیل ممنوع است:

- الف - چاپ و انتشار نشریه‌ای که پروانه برای آن صادر نشده و یا پروانه آن لغو گردیده و یا بدستور دادگاه بطور موقت یا دائم تعطیل گردیده است .
- ب - انتشار نشریه بگونه‌ای که اکثر مطالب آن مغایر باشد با آنچه که متقاضی به نوع آن متعهد شده است .
- ج - انتشار نشریه بنحوی که با نشریات موجود یا نشریاتی که بطور موقت یا دائم تعطیل شده‌اند از نظر نام، علامت و شکل اشتباه شود .
- د - انتشار نشریه بدون ذکر نام صاحب امتیاز و مدیرمسئول و نشانی اداره نشریه و چاپخانه آن .
- ه - مراکز نشر، چاپ، توزیع و فروش نشریات مجاز به چاپ و انتشار و عرضه مطبوعات و نشریاتی که از سوی هیأت نظارت مغایر با اصول مندرج در این قانون تشخیص داده شود نمیباشند .

⁴ - ماده ۸ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - انتشار نشریه به مسئولیت اشخاص حقیقی یا حقوقی با سرمایه ایرانی و اخذ پروانه از وزارت ارشاد اسلامی آزاد است .

⁵ - ماده ۹ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - شخص حقیقی متقاضی صاحب امتیاز باید دارای شرایط زیر باشد:

۱. تابعیت ایران.
۲. دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن .
۳. عدم حجر و ورشکستگی به تقلب و تقصیر .
۴. عدم اشتهار به فساد اخلاق و سابقه محکومیت کیفری براساس موازین اسلامی که موجب سلب حقوق اجتماعی باشد .
۵. داشتن صلاحیت علمی در حد لیسانس و یا پایان سطح در علوم حوزه‌ای به تشخیص هیأت نظارت موضوع ماده ۱۰ این قانون .

تبصره ۱- متقاضی امتیاز نشریه موظف است خود یا شخص دیگری را بعنوان مدیر مسئول واجد شرایط مندرج در این ماده معرفی نماید .

تبصره ۲- برای نشریات داخلی یک سازمان، مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی که فقط برای استفاده کارکنان منتشر و رایگان در اختیار آنان قرار میگیرد تنها اجازه وزارت ارشاد اسلامی با رعایت ماده ۲ این قانون کافی است .

تبصره ۳- با یک پروانه نمیتوان بیش از یک نشریه منتشر کرد .

تبصره ۴- صاحب امتیاز در قبال خط مشی کلی نشریه مسئول است و مسئولیت یکایک مطالبی که در نشریه به چاپ میرسد و دیگر امور در رابطه با نشریه بعهد مدیر مسئول خواهد بود .

تبصره ۵- نخست‌وزیران، وزیران، استانداران، امرای ارتش و شهربانی، ژاندارمری، رؤسای سازمانهای دولتی، مدیران عامل و رؤسای هیأت مدیره شرکتها و بانکهای دولتی و کلیه شرکتها و مؤسساتی که شمول حکم در مورد آن مستلزم ذکر نام است، نمایندگان مجلسین، سفراء، فرمانداران، شهرداران، رؤسای انجمنهای شهر و شهرستان تهران و مراکز استانها، اعضای ساواک، رؤسای دفاتر رستاقیز در تهران و مراکز استانها و شهرستانها و وابستگان به رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در مشاغل مذکور بوده و همچنین کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو تلویزیون یا سخنرانی در اجتماعات خدمتگذار تبلیغاتی رژیم گذشته بوده‌اند، از انتشار نشریه محرومند.

⁶ - ماده ۱۰ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - اعضاء هیأت نظارت بر مطبوعات که از افراد مسلمان و صاحب صلاحیت

علمی و اخلاقی لازم و مؤمن به انقلاب اسلامی میباشند، عبارتند از:

الف - یکی از قضات دیوانعالی کشور به انتخاب شورایعالی قضائی .

ب - وزیر ارشاد اسلامی یا نماینده تام‌الاختیار وی .

ج - یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس .

د - یکی از اساتید دانشگاه به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی .

ه - یکی از مدیران مسئول مطبوعات به انتخاب آنان .

تبصره ۱- این هیأت ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون در دور اول و در دوره‌های بعد ظرف یکماه قبل از اتمام مدت مقرر برای مدت دو سال بدعوت وزیر ارشاد اسلامی تشکیل میشود .

تبصره ۲- جلسات هیأت با حضور دوسوم اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با اکثریت مطلق اعضاء معتبر خواهد بود .

تبصره ۳- هیأت نظارت پس از رسیدگیهای لازم نظر خود را جهت اجراء به وزیر ارشاد اسلامی اعلام میدارد.

⁷ - ماده ۱۲ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - هیأت نظارت راساً یا به درخواست وزیر ارشاد اسلامی موارد تخلف نشریات را مورد رسیدگی قرار میدهد و در صورت لزوم جهت پیگرد قانونی تقاضای کتبی خود را به دادگاه صالح تقدیم می‌دارد .

⁸ - ماده ۲۱ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - مدیران چاپخانه‌ها در تهران و شهرستانها مکلفند از هر شماره نشریه خود دو نسخه به وزارت ارشاد اسلامی بطور مرتب و رایگان ارسال نمایند.

⁹ - ماده ۲۲ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - ورود مطبوعات به کشور و نیز خروج آن براساس موازین شرعی و قانون اساسی و نظام جمهوری اسلامی است .
ضوابط ورود و خروج آن ظرف شش ماه توسط وزارت ارشاد اسلامی تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

¹⁰ - تبصره ۳ ماده ۲۳ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - در صورتیکه نشریه از درج پاسخ امتناع ورزد یا پاسخ را منتشر نسازد شاکی میتواند به دادستان عمومی شکایت کند و دادستان در صورت احراز صحت شکایت جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار میکند و هرگاه این اخطار مؤثر واقع نشود، پرونده را پس از دستور توقیف موقت نشریه که مدت آن حداکثر از ده روز تجاوز نخواهد کرد، به دادگاه ارسال می‌کند .

¹¹ - ماده ۲۷ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - هرگاه در نشریه‌ای به رهبر یا شورای رهبری جمهوری اسلامی ایران و یا مراجع مسلم تقلید اهانت شود، پروانه آن نشریه لغو و مدیر مسئول و نویسنده مطلب به محاکم صالحه معرفی و مجازات خواهند شد .

¹² - تبصره ماده ۳۱ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - در مورد موارد ۳۱ ، ۳۰ تا زمانی که پرونده در مرحله تحقیق و رسیدگی است، نشریه مورد شکایت حق ندارد نسبت به مورد رسیدگی مطلبی نشر دهد، در صورت تخلف دادستان عمومی باید قبل از ختم تحقیقات حکم توقیف نشریه را صادر کند این توقیف شامل اولین شماره بعد از ابلاغ میشود و در صورت تکرار تا موقع صدور رأی دادگاه از انتشار نشریه جلوگیری میشود .

¹³ - ماده ۳۳ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - هرگاه در انتشار نشریه نام یا علامت نشریه دیگری ولو با تغییرات جزئی تقلید شود، بطوریکه برای خواننده امکان اشتباه باشد، از انتشار نشریه جلوگیری و مرتکب طبق نظر حاکم شرع محکوم میشود، تعقیب جرم و مجازات منوط به شکایت شاکی خصوصی است .

¹⁴ - ماده ۳۴ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - به جرائم ارتكابی بوسیله مطبوعات در دادگاه صالحه با حضور هیأت منصفه رسیدگی میشود .

¹⁵ - به موجب ماده واحده قانون تمدید قانون فعال نمودن هیأت منصفه مطبوعات برای جلوگیری از تعطیلی اصل یکصدوشصت و هشتم (۱۶۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۵/۵/۴، از تاریخ تصویب این قانون، قانون فعال نمودن هیأت منصفه مطبوعات برای جلوگیری از تعطیلی اصل یکصدوشصت و هشتم (۱۶۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ به مدت دو سال تمدید می‌گردد.

¹⁶ - ماده ۳۶ (مصوب ۱۳۷۹/۱/۳۰) - انتخاب هیأت منصفه به طریق ذیل خواهد بود:
هر دو سال یک بار در مهرماه جهت تعیین اعضاء هیأت منصفه در تهران به دعوت وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و با حضور وی و رئیس کل دادگستری استان، رئیس شورای شهر، رئیس سازمان تبلیغات و نماینده شورای سیاستگذاری ائمه جمعه سراسر کشور و در مراکز استان به دعوت مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان و با حضور وی و رئیس کل دادگستری استان، رئیس شورای شهر مرکز استان، رئیس سازمان تبلیغات و امام جمعه مرکز استان یا نماینده وی تشکیل می‌شود.
هیأت مذکور در تهران (۲۱) نفر و در سایر استانها (۱۴) نفر از افراد مورد اعتماد عمومی را از بین گروههای مختلف اجتماعی (روحانیون، اساتید دانشگاه، پزشکان، مهندسان، نویسندگان و روزنامه‌نگاران، وکلای دادگستری، دبیران و آموزگاران، اصناف، کارمندان، کارگران، کشاورزان، هنرمندان و بسیجیان) به عنوان اعضاء هیأت منصفه انتخاب می‌کند.

تبصره ۱- چنانچه مفاد موضوع این ماده در مهلت مقرر انجام نشود، رئیس کل دادگستری مکلف می‌باشد نسبت به دعوت از افراد یادشده و انتخاب هیأت منصفه اقدام نماید.
تبصره ۲- چنانچه به هر دلیلی اعضای هیأت منصفه به ده نفر یا کمتر برسد، هیأت مذکور در این ماده موظف است ظرف یک ماه تشکیل جلسه داده و نسبت به تکمیل اعضای هیأت منصفه اقدام نماید.
¹⁷ - ماده ۳۵ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - آئین نامه اجرائی این قانون ظرف حداکثر شش ماه توسط وزارت ارشاد اسلامی تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

¹⁸ - ماده ۳۶ (مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲) - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین مغایر ملغی است و وزارت ارشاد مأمور اجرای آن میباشد.

¹⁹ - تبصره ۱ ماده ۹ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - درج شایعات به نحوی که اصل مطلب کذب باشد و به قصد تشویش اذهان عمومی صورت گرفته باشد ممنوع است.

²⁰ - تبصره ۲ ماده ۹ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - نقدهای علمی از شمول بند (۱۲) الحاقی ماده (۶) قانون مطبوعات مستثنا است.

²¹ - ماده ۱۰ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - تغییر نام، روش و ترتیب انتشار نشریه بدون اطلاع و تصویب هیئت نظارت بر مطبوعات ممنوع می‌باشد، تغییر در سایر موارد با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع است.

22 - تبصره ماده ۱۰ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - هیئت نظارت بر مطبوعات حداکثر ظرف سه ماه به تقاضای تغییر وضعیت رسیدگی و اعلام نظر می‌کند در صورت انقضای مهلت مقرر، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است درخواست‌های مزبور را بررسی و مراتب تأیید یا رد تقاضا را به نشریه اعلام نماید. تبدیل ترتیب انتشار روزنامه از مفاد این تبصره مستثنا است.

23 - ماده ۱۱ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - نشریه اجاره‌ای به نشریه‌ای اطلاق می‌شود که صاحب امتیاز و مدیرمسئول آن به موجب اجاره‌نامه‌ای اختیارات قانونی خود را در قبال دریافت وجه به فرد یا مؤسسه‌ای واگذار می‌نماید.

24 - تبصره ۲ ماده ۲۴ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - توزیع نشریه خارج از محدوده جغرافیایی شخص حقوقی (صاحب امتیاز) بلامانع است.

25 - ماده ۳۳ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - فعالیت مطبوعاتی مندرج در تبصره (۸) الحاقی ماده (۹) قانون مطبوعات - مصوب ۱۳۷۹ - شامل فعالیت‌های تحریری خواهد بود که جنبه استمرار داشته و در مقابل آن حق الزحمه ثابت دریافت شود.

26 - ماده ۳۴ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - در کلیه مواردی که هیئت نظارت بر مطبوعات، اختیار توقیف موقت یا لغو پروانه نشریات را دارد، باید قبل از هرگونه اتخاذ تصمیم موارد تخلف را کتباً به مدیر مسؤول نشریه با قید حداقل یک هفته مهلت پاسخگویی ابلاغ نماید.

27 - ماده ۳۵ (مصوب ۱۳۸۱/۶/۱۷) - جلسات شور و اتخاذ تصمیم هیئت منصفه، بدون حضور رییس دادگاه برگزار خواهد شد.

28 - تبصره ماده ۳۵ (۱۳۸۱/۶/۱۷) - در صورتی که بنا به تصمیم اکثریت اعضای هیئت منصفه حضور رییس دادگاه برای رسیدگی برخی از موارد ضروری باشد رییس دادگاه صرفاً برای همان موضوع در جلسه حاضر خواهد شد.